

عنوان مقاله:

پژوهشی در توفای مخروط افکنهای پرسیان در شمال غرب ایران و کاهش روند تشکیل آن در هولوسن

محل انتشار:

مجله جغرافیا و برنامه ریزی محیطی، دوره 22، شماره 2 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

داود مختاری - دانشیار ژئومورفولوژی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

فریبا کرمی - دانشیار ژئومورفولوژی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

مریم بیاتیخطیبی - دانشیار ژئومورفولوژی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

خلاصه مقاله:

منطقه مورد مطالعه بخشی از سیستم مخروط افکنهای پرسیان است که در دامنه شمالی کوه کیامکی قرار دارد. وجود نهشتههای توفایی در پایین دست مخروط افکنه پرسیان، ارتباط آنها با سایر بخشهای سیستم مخروط افکنهای، سیستم توفازایی و روند کاهشی به جاگذاری توفاهای مهمترین مسایل مطرح در این پژوهش هستند. بررسی منابع، بازدیدهای میدانی و کنترلهای زمینی امکان تعیین سن نسبی و تحلیل ساختار رخسارهای را فراهم آورد. بر اساس نتایج این پژوهش، ویژگیهای نهشتههای کربناتی منطقه، حاکی از ماهیت توفایی آنها است و نوعی پیوستگی بین تشکیل آنها و عملکرد سیستم مخروط افکنهای پرسیان وجود دارد که نتیجه آن تشکیل توفای مخروط افکنهای است. وجود توالی بین نهشتههای توفایی و کنگلومراها در ساختمان مخروط افکنه و تفاوت در ضخامت و گستره لایههای توفایی از مشخصات بارز منطقه مورد مطالعه است. یافتههای مقاله بر نقش آبهای زیرزمینی در تشکیل توفای چشمهای بودن محیط توفازایی در گذشته و تغییر آن به محیط آبخاری در اواخر هولوسن تاکید دارد. تطبیق فازهای نهشته گذاری در مخروط افکنه پرسیان با تقویم تغییرات اقلیمی کوآترنری نشان داد روند تشکیل توفای در هولوسن روندی کاهشی بوده که این مساله نه تنها میتواند به محققان عرصه تغییرات اقلیمی گذشته کمک نماید بلکه، خبر از اضمحلال تدریجی این سیستم در منطقه دارد که عملکرد انسان در بهرهبرداری از بخش فعال آن بر سرعت این تخریب میافزاید.

کلمات کلیدی:

توفای مخروط افکنهای، سیستم توفازایی، هولوسن، مخروط افکنه پرسیان، شمال غرب ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1199940>

